

**Министерство образования Республики Беларусь
Белорусский государственный университет**

**Юридический факультет
Кафедра конституционного права**

Майсеня Анастасия Анатольевна

**Гражданство в странах Западной Европы (Бельгия,
Франция, Швейцария)**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат юридических наук
Н.М.Кондратович

Допущена к защите

«___» _____ 2014 г.

Зав. кафедрой конституционного права

Доктор юридических наук, профессор Г.А.Василевич

Минск, 2014

Реферат по дипломной работе

Дипломная работа состоит из введения, четырех глав, 14 разделов, заключения, списка использованных источников. При подготовке использовалось 50 источников. Общий объем работы составляет 72 страницы.

Ключевые слова к дипломной работе: КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО СТРАН ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ, КОНСТИТУЦИИ СТРАН ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ, ГРАЖДАНСТВО ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА, ГРАЖДАНСТВО ШВЕЙЦАРИИ, ГРАЖДАНСТВО ФРАНЦИИ, ГРАЖДАНСТВО БЕЛЬГИИ, ДФЕС.

Объектом исследования выступают общественные отношения, складывающиеся в связи с приобретением и утратой гражданства стран Западной Европы (на примере Швейцарии, Франции, Бельгии).

Предметом дипломной работы являются источники правового регулирования приобретения и утраты гражданства стран Западной Европы, ЕС, а также новейшие тенденции в конституционном праве стран Западной Европы.

Целью работы является исследование вопросов, касающихся института гражданства, как одного из основных в правовой системе демократических правовых государств Западной Европы – необходимо понять и изложить особенности функционирования законов о гражданстве и их основных положений в сравнительном анализе, рассмотреть механизмы реализации права на гражданство.

Теоретическую базу дипломного исследования составили труды отечественных и зарубежных ученых в сфере конституционного права зарубежных стран, таких как Баглай М.В., Чиркин В.Е., Чудаков М.Ф., Кондратович Н.М., Вайс П., Макаров А. и других ученых.

В работе использовались *методы* сравнительного и системного анализа и синтеза, а также методы индукции и дедукции.

По результатам проведенной работы можно утверждать, что подход к правовому регулированию института гражданства в странах Западной Европы различен. Так, различаются основания приобретения гражданства, а также необходимые условия для его приобретения (ценз оседлости, требования к социальной интеграции, владению языками и так далее). Некоторые правовые нормы, касающиеся требований к кандидатам в гражданство, очевидно, нуждаются в гармонизации с законодательством других стран-членов ЕС и, в

целом, в своей демократизации. В некоторых странах, таких как Швейцария, требования к кандидатам в гражданство вовсе представляются чересчур завышенными. К сожалению, на настоящий момент среди стран-членов ЕС и их ближайших партнеров, таких как Швейцария, нет единогласия по поводу регулирования института гражданства, поэтому на практике возникают противоречия в применении норм о гражданстве. Однако проблемы правоприменения разрешаются рядом международно-правовых актов, как Европейская конвенция о гражданстве, Конвенция о статусе апатридов, Конвенция о сокращении безгражданства, Конвенция о гражданстве замужней женщины и рядом других актов. Немаловажную роль играют и положения ДФЕС, а также практика Суда ЕС по вопросам свободах граждан, существующих в рамках Союза, а также Шенгенское соглашение, участницей которого является Швейцария.

Рэферат на дыпломную работу

Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, чатырох глаў, 14 раздзелаў, заключэння, спісу крыніц. Пры падрыхтоўцы выкарыстоўвалася 50 крыніц. Агульны аб'ём работы складае 72 старонкі .

Ключавыя словы да дыпломнай работы: КАНСТЫТУЦЫЙНАЕ ПРАВА КРАІН ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЫ, КАНСТЫТУЦЫІ КРАІН ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЫ, ГРАМАДЗЯНСТВА ЕЎРАПЕЙСКАГА САЮЗА, ГРАМАДЗЯНСТВА ШВЕЙЦАРЫІ, ГРАМАДЗЯНСТВА ФРАНЦЫІ, ГРАМАДЗЯНСТВА БЕЛЬГІІ, ДФЕС.

Аб'ектам даследавання выступаюць грамадскія адносіны, якія складаюцца ў сувязі з набыццём і стратай грамадзянства краін Заходняй Еўропы (на прыкладзе Швейцарыі, Францыі, Бельгіі) .

Прадметам дыпломнай працы з'яўляюцца крыніцы прававога рэгулявання набыцця і страты грамадзянства краін Заходняй Еўропы , ЕС, а таксама найноўшыя тэндэнцыі ў канстытуцыйным праве краін Заходняй Еўропы.

Мэтай працы з'яўляецца даследаванне пытанняў, якія тычацца інстытута грамадзянства як аднаго з асноўных у прававой сістэме дэмакратычных прававых дзяржаў Заходняй Еўропы - неабходна зразумець і выкласці асаблівасці функцыянавання законаў аб грамадзянстве і іх асноўных палажэнняў у параўнальным аналізе, разгледзець механізмы рэалізацыі права на грамадзянства.

Тэарэтычную базу дыпломнага даследавання склалі працы айчынных і замежных вучоных у сферы канстытуцыйнага права замежных краін , такіх як Баглай М.В. , Чыркін У.Я., Чудакоў М.Ф., Кандратовіч Н.М., Вайс П., Макараў А. і іншых вучоных.

У працы выкарыстоўваліся *метады* параўнальнага і сістэмнага аналізу і сінтэзу падыходаў розных дзяржаў Еўропы да рэгулявання інстытута грамадзянства, а таксама метады індукцыі і дэдукцыі .

Па выніках праведзенай работы, можна сцвярджаць, што падыход да прававога рэгулявання інстытута грамадзянства ў краінах Заходняй Еўропы розны. Так, адрозніваюцца падставы набыцця грамадзянства, а таксама неабходныя ўмовы для яго набыцця (цэнз аседласці, патрабаванні да сацыяльнай інтэграцыі, валоданню мовамі і так далей). Некаторыя прававыя нормы, якія тычацца патрабаванняў да кандыдатаў ў грамадзянства, відавочна ,

маюць патрэбу ў гарманізацыі з прававымі нормаў іншых краін- удзельніц ЕС і ў сваёй дэмакратызацыі. У некаторых краінах, такіх як Швейцарыя, патрабаванні да кандыдатам ў грамадзянства ўяўляюцца ўвогуле залішне строгімі. На жаль, сёння сярод краін- удзельніц ЕС і іх бліжэйшых партнёраў, такіх як Швейцарыя, няма аднагалоснасці з нагоды рэгулявання інстытута грамадзянства, таму на практыцы ўзнікаюць супярэчнасці ў прымяненні нормаў аб грамадзянстве. Аднак праблемы правапрымянення вырашаюцца з дапамогай міжнародна - прававых актаў, такіх як Еўрапейская Канвенцыя аб грамадзянстве, Канвенцыя аб статусе апатрыдаў, Канвенцыя аб скарачэнні безграмадзянства, Канвенцыя аб грамадзянстве замужняй жанчыны і шэрагам іншых актаў. Немалаважную ролю гуляюць і палажэнні ДФЕС, а таксама практыка Суда ЕС па пытаннях свабод грамадзян, якія рэалізуюцца ў рамках Саюза, а таксама Шэнгенскае пагадненне, удзельніцай якога з'яўляецца таксама і Швейцарыя .

SUMMARY

Diploma work consists of an introduction, four chapters, 14 sections, conclusion, list of references. 50 sources are used in the preparation of the diploma work. Total volume of the diploma work is 72 pages.

Keywords to diploma work: CONSTITUTIONAL LAW OF WESTERN EUROPE COUNTRIES, CONSTITUTIONS OF WESTERN EUROPE COUNTRIES, CITIZENSHIP OF EU, SWISS CITIZENSHIP, FRENCH CITIZENSHIP, BELGIAN CITIZENSHIP, TFEU.

The *object* of research - the social relationships folding in connection with the acquisition and loss of citizenship in Western Europe (for instance, Swiss, French , Belgian) .

The *subject* of the diploma work is the sources of legal regulation of acquisition and loss of citizenship of the countries of Western Europe, of the EU, protection of rights of stateless persons, as well as the latest tendencies in the constitutional law of Western Europe .

The *aim* is to study to study issues with respect to the citizenship as an essential term in the legal system of democratic states of Western Europe. For that purpose I need to understand and explain the peculiarities of the laws on citizenship and their main provisions and consider the mechanisms for the implementation of the right to become a citizen.

In this study I used the works of authors such as Baglai M., Chirkin V., Chudakov M., Kondratovich N., Weis P., Makarov A. as well as other scientists.

The *methods* of comparative and systematic analysis and synthesis as well as methods of induction and deduction were used in the diploma work.

According to the results of the work, it can be stated that the approach to the legal regulation of the citizenship in Western Europe is different. Different are the grounds of acquisition of citizenship and the necessary conditions (residency requirements, social integration, language proficiency and some other). Some legal rules with respect to requirements for citizenship acquisition still need to be harmonized within EU. Their democratization of the legislation is also needed. Thus, in some countries, such as Switzerland, the requirements for candidates are too strict, therefore, to my point of view, should be modified. Unfortunately, currently there is no unanimity between EU member States and their partners such as Switzerland concerning the legal regulation of citizenship, therefore on practice contradictions in the application of the legal acts can take place. However, the problems of different

enforcement of legal acts are solved by numerous international legal acts such as the European Convention on Nationality, Convention on the Status of Stateless Persons, Convention on the Reduction of Statelessness, Convention on the Nationality of Married Women and some other. The legislation of EU (TFEU and Schengen agreement, in particular), the practice of the Court of EU all together play an important role in regulation of the abovementioned issues. They guarantee EU-citizens certain rights within Union.